

РЕШЕНИЕ

№ 7710

гр. София, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 20.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **6984** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Н. Н. А., с адрес в [населено място] – затвора, срещу Решение №377/30.06.2022г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, трети специализиран заседателен състав.

В жалбата се твърди, че е нарушен материалния закон и съдопроизводствените правила. Жалбоподателят сочи, че в затвора [населено място] не му разрешават да използва в килията си котлон и малка фурна.

В допълнение на жалбата чрез процесуалния представител на жалбоподателя адвокат С. И. пояснява, че решението противоречи на Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./. Сочат се нарушения на Хартата на основните права на Европейския съюз във връзка със забраната на злоупотребата с право. Обосновава се становище, че КЗД е приложила относимия материален закон превратно и като не е съобразила смисъла, значението, разума и върховенството на закона, както и акцептираното законодателство на ЕС и не е съобразила съответствието на постановеното в решението със целта на закона. Иска постановеното от комисията решение да бъде отменено като страдащо от съществени пороци – превратно и неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила поради неспазване на закономото изискване за събиране и ценене на доказателствата според техния смисъл.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация с писмени бележки оспорва

жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна В. К. – началник на затвора [населено място] оспорва жалбата. Сочи, че котлонът и малката фурна са за общо ползване и се съхраняват в специално определени помещения, а редът за тяхното ползване е предоставен на началника на затвора съгласно Заповед №ЛС-04-642 от 28.11.2018г. на министъра на правосъдието.

Заинтересованите страни – И. Й. – главен директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГД „ИН“/ чрез процесуалния си представител юрисконсулт М. В. оспорват жалбата като неоснователна. Претендират разноски за юрисконсултско възнаграждение в полза на ГД „ИН“.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Със събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното от фактическа страна:

Жалбоподателят изтърпява в затвора [населено място] влязла в сила присъда, постановена на 12.04.2010г. от Окръжен съд Хасково, с която му е наложено наказание "доживотен затвор". А. е бил настанен в Зоната с повишена сигурност и охрана в корпуса на затвор [населено място], където изтърпяват присъди и останалите осъдени с безсрочно наказание "лишаване от свобода".

Със Заповед № ЛС-04-642 от 28.11.2018г. министърът на правосъдието, на основание чл.10, ал.1 във вр. с чл.122, ал.1 от ЗИНЗС и чл.82, ал.7 от ППЗИНЗС е утвърдил списък на разрешените лични вещи, предмети и хранителни продукти, които могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за това места лишените от свобода в затворите, поправителните домове, затворническите общежития и арестите в затворите. В раздел III – Вещи и предмети, които могат да се държат и ползват с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, т.3 са посочени следните вещи: „Котлон и малка фурна за общо ползване - съхраняват се в специално определени помещения и се ползват по ред, определен от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие".

За привеждане в изпълнение на заповедта на министъра със Заповед № Л-15 от 06.01.2020г, началникът на затвора [населено място] определил вещите, който ще се приемат след предварителна молба на лишените от свобода. Вещите котлон и малка фурна не били включени.

След извършен ремонт на отделенията със спални помещения в корпуса на затвора и привеждането им в изискуем според Европейските стандарти вид, не са обособени специални помещения, в които да се съхраняват процесните вещи, поради обективна сградоустройствена невъзможност. Но в затвора функционира обект „Затворническа кухня и столова", оборудвана с необходимите машини, съоръжения и инвентар за съхранение на хранителни продукти, както за приготвяне и раздаване на готови ястия. КЗД е сезирана с жалба вх. №44-00-2104/10.06.2021г. от Н. Н. А., в която се сочи, че в затвора [населено място] не му разрешават в килията да използва котлон и фурна. Твърди, че не се разрешава от началника на затвора [населено място] и от главния директор на ГДИН, а в затворите в С. З., П., С., Л. и др. затвори, се разрешава използването на такива вещи от осъдените „доживотен затвор" и други такива настанени по чл.248 и чл. 120 от ЗИНЗС в зона с повишена сигурност и охрана. А. се е

позовал на дискриминация по признаци "лична положение и тормоз" в периода от 01.01.2021г. до 07.06.2021г.

С уведомление изх. №44-00-2180/16.06.2021г. от Председателя на КЗД жалбоподателят е уведомен да отстрани нередовностите в подадената жалба в 7-дневен срок.

С допълнения №44-00-2390/29.06.2021г. и №44-00-4011/07.12.2021г. жалбоподателят моли КЗД да установи нарушение по отношение на него на ЗЗДискр. или други закони, уреждащи равенство в третирането, като добавя, че освен котлон и фурна, в затвора в [населено място] на лишените от свобода „доживотен затвор“ не им се разрешава и парти грил. Моли на извършителя на нарушението да се даде задължително предписание за прекратяване на нарушението.

Производството по преписката е образувано с Разпореждане №860 от 05.07.2021г. на председателя на Комисията за защита от дискриминация. С оглед изложените оплаквания за дискриминация извършена под формата на тормоз по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по защитения съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. признак „лично положение“, преписката е разпределена за разглеждане на трети специализиран постоянен заседателен състав на КЗД.

Конституирани са страните по преписката – жалбоподателят Н. Н. А. и ответните страни - В. К. - началник на затвора [населено място] и И. Й. - главен директор на ГД „ИН“, както и заинтересованата страна Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, от които при извършеното проучване по реда на чл.55-59 от ЗЗДискр. са изискани становища.

В писмено становище вх. №16-21-81/03.09.2021г. главен инспектор Д. Д. - за началник на затвора в П. сочи, че съгласно утвърдените от ГДИН правила за хигиенното и противоепидемично осигуряване, както и от гледна точка, на сигурността и охраната не е възможно функционирането на специално помещение за приготвяне на храна в отделенията на лишените от свобода.

С писмо вх. №16-21-114/04.10.2021г. началника на затвора в П. уведомява, че всяко едно от териториалните поделения на ГДИН само изработва необходимите правила и ред, в която и да е създадена ситуация предвиждайки индивидуалните специфики - сграден фонд и битово разпределение на пенитенциарно изолираните лица. В затвор [населено място] функционира обект „Затворническа кухня и столова“, оборудвана с необходимите машини, съоръжения и инвентар за съхранение на хранителни продукти, както за приготвяне и раздаване на готови ястия. В местата за лишаване от свобода има утвърдени правила за хигиенното и противоепидемично осигуряване, част от които е и организацията на хранене. В затворническа кухня се прилагат и поддържат система от процедури и програми за управление на безопасността на храните, както и система за анализ на опасностите и критични контролни точки. Съгласно утвърдените от ГДИН Правила за хигиенното противоепидемично осигуряване, както и от гледна точка на сигурността и охраната не е възможно функционирането на специално помещение за приготвяне на храна в отделенията на лишените от свобода и обект „Затворническа кухня и столова“. Соци, че липсват основанията посочени в чл.4, ал. 1 от ЗЗДискр., във връзка с §1, т. 1 от ЗЗДискр., а именно поставяне в неравностойно положение по признак „лично положение“ на л. св. Н. Н. А., при сравними сходни обстоятелства в затвора [населено място] и смята жалбата за неоснователна.

В писмено становище вх. №90-11-84/10.09.2021г. юрк. Е. Д. -процесуален

представител на ГДИН твърди, че така подадената от л. св. Н. Н. А. жалба е неоснователна. посочва, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към ищеца трябва да е продиктуван от признак по чл.4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи различно третиране на определени лица в конкретен случай, а е необходимо да се установи, че това третиране е извършено съзнателно по някой от признаците, очертани в чл.4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл.4 от закона. Преди всичко, конкретните действия или бездействия, за които се твърди, че имат дискриминационен характер, трябва да се основават само и единствено на лично положение и/или убеждения, което в случая не е налице. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране въз основа на признаците по чл.4, ал. 1 ЗЗДискр в сравнение с третирането на други лица при сравними сходни обстоятелства /чл.4, ал.2 от ЗЗДискр/. И двете проявни форми на дискриминация са свързани с общото за тях поставяне налице в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица поради различието в признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. Процесуалният представител на ГДИН смята, че няма нарушение на ЗЗДискр. или на който и да било друг закон уреждащ равенство в третирането от страна на ГДИН спрямо лишения от свобода Н. Н. А. и в тази връзка моли КЗД да остави искането за признаване на дискриминация без уважение.

В уточнение вх. №44-00-3034/13.09.2021г. Н. Н. А. сочи следното: Писал жалба до директора на ГДИН с искане да задължи началника на пазарджишкия затвор да осигури специално обособено помещение в зона с повишена сигурност и охрана, за ползване на котлон и малка фурна, като разреши жалбоподателят да ги получи отвън или служебно да осигури такива. А. твърди, че в затворите в С. З., П., С., Л., В., Б. дол осъдените на доживотен затвор използват котлон и фурна. Жалбоподателят твърди, че директорът на ГДИН оставил жалбата му без уважение, но мълчаливо разрешил осъдените на доживотен затвор в С. З., П., С., Л. и В. да ползват в килиите си. Счита, че директорът на ГДИН е нарушил равноправното третиране, като оставил жалбата му без

уважение. Н. А. сочи, че личното му положение е в сравнение с личното положение на осъдените на доживотен затвор в затворите в С. З., П., С., Л., В., защото на него не му се разрешава в килията да използва котлон и фурна, а на осъдените в посочените по-горе затвори се разрешава. Началникът на затвора [населено място] и директорът на ГДИН категорично отказали на жалбоподателя в килията си да използва котлон и фурна, както е в другите затвори. В затвора П. не е разрешено в килиите да се използват котлон и малка фурна и никой не използва такива. Твърди, че няма и кухня за ползване на котлон и фурна. Депозирал жалба до началника на затвора в П., за да осигури помещение с котлони фурна. Твърди, че в затвора в С. З. лишените от свобода се възползват от такива вещи. Дава пример с лишените от свобода в С. З. - И. С., М. Х., във В. -Х. А. Х. и други, осъдени до живот. Соци, че се чувства дискриминиран и тормозен, тъй като началникът на пазарджишкия затвор и директорът на ГДИН не му разрешават да ползва котлон и фурна, и не може да готви, да пържи картофи, да направи сандвичи и т.н.

На основание чл.60, ал.1 от ЗЗДискр. от докладчика по преписката е представен

доклад-заключение за насрочване на открито заседание. Насрочено е заседание за 02.06.2022 г., за което страните са уведомени.

Проведено е открито заседание, на което след като страните са отказали провеждане на помирително производство, съставът е приел като доказателства Определение №820/2019г. на Върховен касационен съд, Решение №287/15.04.2022г. на Административен съд - Пазарджик, Определение №89/2021 г. на Административен съд -Пазарджик, Решение №162/16.05.2022г. на Окръжен съд - Пазарджик и Решение №1127/15.12.2021 г. на Районен съд - Пазарджик. След изслушване на страните съставът е счел, че преписката е изяснена от фактическа страна, поради което същата е обявена за решаване. На страните е даден 14-дневен срок за писмени бележки.

С Решение № 377/30.06.2022г. трети специализиран заседателен състав на КЗД е установил, че ответните страни В. К. – началник на затвора [населено място] и И. Й. - главен директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията" не са осъществили „тормоз" по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по защитения съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. признак „лично положение" по отношение на Н. Н. А. и е оставил жалбата на А. без уважение.

Решението е съобщено на жалбоподателя на 04.07.2022г. Жалбата е подадена на 15.07.2022г.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресат на акта, в законоустановения срок и срещу подлежащ на оспорване акт.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Решението е постановено от компетентен орган – Комисията за защита от дискриминация, трети специализиран постоянен заседателен състав, конституиран съгласно разпореждане на председателя на КЗД за образуване на преписка и последващо разпределяне на същия състав в изпълнение на нормата на чл.54 от ЗЗДискр.

Оспореното решение е издадено при спазване на установената от закона писмена форма и съдържа предписаните в чл.66 от ЗЗДискр. реквизити. Не са извършени съществени нарушения на административно производствените правила, съставляващи отменителни основания. Изложени са фактическите и правни основания за издаването на акта, поради което формата му позволява ефективна съдебна проверка на материалната му законосъобразност. При издаването на решението са спазени специалните административнопроизводствени правила, установени в чл.50 - чл.70 от ЗЗДискр. В съответствие с чл.50, т.1 от ЗЗДискр. производството е започнало по жалба на засегнато лице. Компетентността на КЗД е уредена в разпоредбата на чл.47 от ЗЗДискр., където са регламентирани правомощията, с които разполага при решаването на визираните в същия текст въпроси, в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В случая решаващият състав с оглед правомощията по чл.47, т.10 от ЗЗДискр. е провел независимо проучване относно сочената дискриминация.

В изпълнение на чл.55 от ЗЗДискр. КЗД е реализирала предвидената в специалния закон процедура по проучване, като е изисквала и приложила по преписката становищата на участниците в производството. Видно от проведеното проучване,

органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти, при съблюдаване на формулираното в чл.9 от ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация. Съгласно чл.59, ал.3 от ЗЗДискр. на страните е предоставена възможност да се запознаят със събраните писмени доказателства и да изразят своето становище. Съобразно чл.60-63 от ЗЗДискр. е насрочено и проведено открито заседание, за което своевременно са призовавани страните, приемани са и са изслушвани техните становища и са събрани поисканите от тях доказателства.

Съгласно издадената от Министъра на правосъдието заповед №ЛС-04-642 от 28.11.2018г. възможността за използване на вещите, в т.3 на раздел III от списъка, не е абсолютна, а зависи от предварителното разрешение на началника на затвора, по ред, определен от него, с оглед спецификите на съответното място за лишаване от свобода. Началниците на затворите имат оперативна самостоятелност и сами вземат решение как да приложат законовите норми.

За периода на твърдяното нарушение и към настоящия момент изпълнението на наказанията, наложени от съдилищата с влезли в сила съдебни актове, както и правното положение на лица, задържани под стража по реда на НПК се уреждат със ЗИНЗС, обн., ДВ, бр.25/03.04.2009 г., в сила от 01.06.2009г. и ППЗИНЗС, издаден от министъра на правосъдието, обн., ДВ, бр.9/02.02.2010г., в сила от 01.02.2010г. Съгласно чл.122, ал.1 от ЗИНЗС министърът на правосъдието утвърждава списък на разрешените вещи и предмети, които осъдените лица, настанени в затворите, поправителните домове и затворническите общежития, могат да държат при себе си и да ползват. През процесния период е действала заповед на министъра на правосъдието от 28.11.2018г., с приложен списък на вещите, в който изрично е посочено ползване на котлон и малка фурна, но за общо ползване и в общо специално определено помещение, по ред определен от началника на затвора. Предвид наличния сграден фонд и необходимостта от осъществяването на надзорно-охранителната дейност в наличния сграден фонд началникът на затвора в П. не е разрешил ползването на котлон и малка фурна както в общо помещение, така и в помещенията, в които са настанени лишените от свобода.

Направено е искане да бъде установена дискриминация по отношение на защитения съгласно чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. признак „лично положение“, изразяващо се в неравното третиране на лишения от свобода, в сравнение с лишените от свобода от затворите в страната.

Съгласно чл.4, ал.1 и ал.2 от ЗЗДискр. забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация,

семеино положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал.1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. "Неблагоприятно третиране" е всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл.4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл.4, ал.1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица /§1, т.7 от ДР на ЗЗДискр./. От изложеното следва, че за да е налице нарушение по ЗЗДискр. е необходимо да се установи не само наличие на по-неблагоприятно третиране на лице или група от лица, а по-неблагоприятно третиране въз основа на критерий, изрично формулиран в закона, друг закон или международен договор, по който държавата е страна.

За да е налице неравноправно третиране по смисъла на ЗЗДискр. следва да се установи целенасочено противоправно действие, поставящо жалбоподателя в неравностойно положение спрямо останалите лишени от свобода в затвора в П.. В случая с жалбата към КЗД жалбоподателят се оплаква, че не му е разрешено да използва котлон, фурна и „парти грил“ в килията си. Претенцията му да използва посочените електроуреди самостоятелно не е урегулирана съгласно представената Заповед на министъра на правосъдието.Обстоятелството, че в някои от затворите в страната е разрешено на лицата, настанени в зоните за повишена сигурност, да ползват в килиите си котлон и/или фурна не води до извод за наличие на пряка дискриминация спрямо жалбоподателя, тъй като правилата за това са регламентирани в изрична заповед на министъра на правосъдието, а различното третиране на лицата в различните затвори при идентичен режим не води до засягане на някакво конкретно, нормативноустановено право на лишените от свобода лица с оглед правата и задълженията, които те имат съгласно ЗИНЗС и ППЗИНЗС. Неоснователно е да се извършва сравнение между различни затвори в страната, тъй като те не са „сравними“ и „сходни“ спрямо условията и реда за ползване на конкретните вещи във всеки от тях. От разрешението на всеки един от началниците на затворите зависи реда за предоставянето, съхранението и ползването на посочените вещи. В това отношение началниците на затворите разполагат с оперативна самостоятелност, като сами решават дали да разрешат ползването на тези вещи и по какъв ред, с оглед спецификите на съответното място за лишаване от свобода.

От представените по преписката доказателства става ясно, че на останалите лишени от свобода в затвора в П. също не е разрешено да използват посочените електроуреди в килиите си. Дискриминационно отношение, основано на признака „лично положение“ би било, ако при създаден разрешителен режим от началника на затвора на жалбоподателя не е било разрешено да ползва общо с останалите лишени от свобода в специално определените за това помещения и по ред, определен от началника на затвора, електрически котлон и малка фурна, а в същото време това е било разрешено на останалите лишени от свобода в затвора в [населено място].

По изложените причини доводите на жалбоподателя за нарушения на процесуалните правила и материалния закон при постановяване на оспорения административен акт са неоснователни.

Неоснователни са и аргументите за нарушения на международни правни норми регламентиращи статута на лишените от свобода в затворите. Съгласно Препоръка Rec /2006/2 на Комитета на министрите на държавите-членки относно Европейските правила за затворите, приета от Комитета на министрите на 11.01.2006г. "личното имущество, което лишените от свобода имат право да държат при себе си се определя от вътрешните правила на затворите", както е сторено в конкретния случай.

Предвид изложеното оспореното решение е законосъобразно. Жалбата е неоснователна.

Предвид изхода на правния спор основателна е претенцията на ответника за присъждане на разноски на основание чл.143, ал.3 от АПК във вр. с чл.78, ал.8 от ГПК в размер на 100,00 лв. На основание чл.143, ал.4 от АПК във вр. с чл.78, ал.8 от ГПК право на разноски в размер на 100 лв. има и заинтересованата страна Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, която е представлявана от юрисконсулт в настоящото производство.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. Н. А. с адрес в [населено място] – затвора, срещу Решение №377/30.06.2022 г. на Комисията за защита от дискриминация, трети специализиран заседателен състав.

ОСЪЖДА Н. Н. А. с адрес в [населено място] – затвора, да заплати на Комисията за защита от дискриминация, с адрес в [населено място] сумата 100,00 лв. разноски по делото.

ОСЪЖДА Н. Н. А. с адрес в [населено място] – затвора, да заплати на

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с адрес в [населено място] сумата 100,00 лв. разноси по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-ет дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: